

KSZTAŁCENIE NA ODLEGŁOŚĆ W UCZELNI. TEORIA I PRAKTYKA

Marta WOŹNIAK-ZAPÓR, Mariusz GRZYB, Sebastian RYMARCZYK

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
Centrum e-Learnigu, Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej,
ul. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 1, 39-705 Kraków
tel.: 12 25 24 619 e-mail: mwozniak@afm.edu.pl, mgrzyb@afm.edu.pl, srymarczyk@afm.edu.pl

Streszczenie: W artykule przedstawione zostaną zagadnienia związane z kształceniem na odległość, na przykładzie doświadczeń Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Przytoczone zostaną podstawy prawne oraz przepisy warunkujące wdrożenie blended – learningu w uczelni. Ukazane zostaną zagadnienia związane z Krajowymi Ramami Kwalifikacji w aspekcie funkcjonowania kształcenia na odległość. Przedstawione zostaną opinie studentów dotyczące zajęć prowadzonych w formie blended-learning.

Słowa kluczowe: blended-learning, kształcenie na odległość, e-learning akademicki, KRK

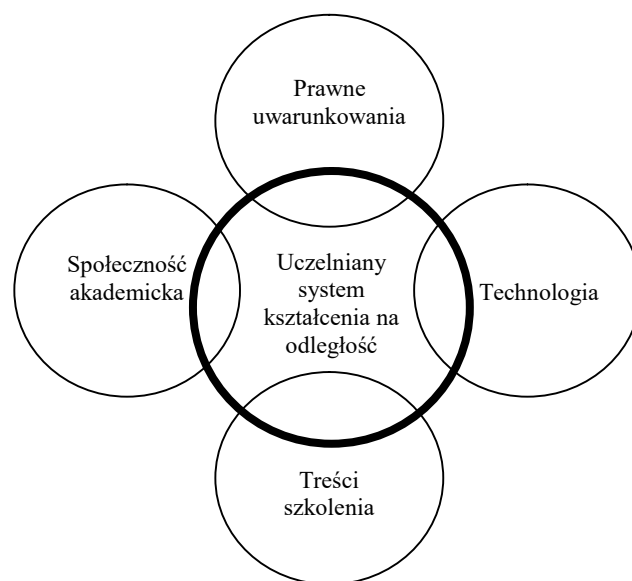
1. WSTĘP

W świetle obowiązujących przepisów, w przypadku uczelni możliwe jest prowadzenie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Należy jednak pamiętać, że kształcenie to może przybierać jedynie formę mieszaną tzw. blended-learning. W praktyce oznacza to, że określona część zajęć dydaktycznych powinna jednak odbywać się w formie tradycyjnej. Zasady prowadzenia zajęć dydaktycznych na odległość powinny być zatem dokładnie sprecyzowane. Każda osoba korzystająca w procesie dydaktycznym z metod i technik kształcenia na odległość powinna te zasady znać. Dzięki temu cały proces dydaktyczny nie budzi żadnych wątpliwości co do formy, zakresu, praw i obowiązków użytkowników. W związku z tym w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (KAAFM) wprowadzono Uczelniany system kształcenia na odległość KAAFM, który reguluje proces prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W procesie kształcenia akademickiego największą rolę odgrywa student. W związku z tym bardzo ważne są ich opinie dotyczące kształcenia na odległość. Pozwala to bowiem nie tylko na postawienie diagnozy dotyczącej tego, w jaki sposób kształcenie na odległość jest postrzegane w chwili obecnej, ale również daje możliwość uzyskania wskazówek na temat koniecznych kierunków dalszego rozwoju kształcenia na odległość.

2. UCZELNIANY SYSTEM KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Podczas tworzenia uczelnianego systemu kształcenia na odległość należy brać pod uwagę cztery połączone ze

sobą obszary (rys.1). Pierwszy z nich to uwarunkowania prawne prowadzenia kształcenia na odległość w uczelni. Drugi to obszar związany z dobraniem odpowiedniej technologii umożliwiających prowadzenie zdalnie zajęć dydaktycznych. Trzeci obszar to odpowiednie dobranie treści szkolenia. Ostatni, ale być może najważniejszy to społeczność akademicka.



Rys. 1. Uczelniany system kształcenia na odległość [1]

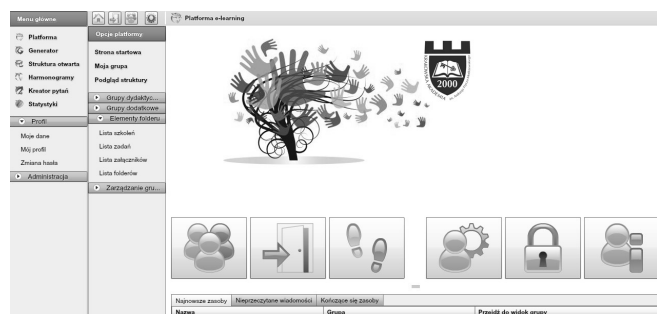
2.1. Uwarunkowania prawne

Obszar uwarunkowań prawnych to przede wszystkim trzy dokumenty: ustawa [2] pozwalająca na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także dwa rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego [3], [4]. Dodatkowo potrzebne są dokumenty, - uchwały i zarządzenia - które szczegółowo regulują proces kształcenia na konkretnej uczelni, w szczególności wymagań jakie powinny być spełnione aby możliwe było kształcenie na odległość, praw i obowiązków osób biorących udział w kształceniu na odległość.

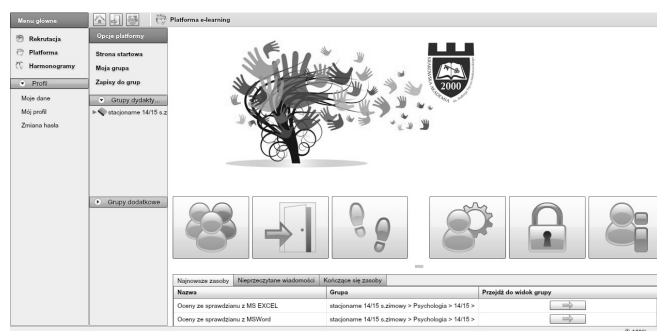
2.2. Obszar technologiczny

Z obszarem technologicznym kształcenia na odległość związane są zagadnienia dotyczące wyboru oprogramowania i sprzętu używanego w trakcie prowadzenia zdalnych zajęć.

Konieczna jest w tym względzie analiza potrzeb i możliwości uczelni. Niezbędne jest również uwzględnienie przy tym możliwości dalszego rozwoju, zarówno w aspekcie oprogramowania jak i sprzętu wykorzystywanego w procesie dydaktycznym. W efekcie pozwoli to na wybór najlepszego rozwiązania dotyczącego zarówno platformy e-learningowej, oprogramowania do tworzenia kursów jak i infrastruktury technicznej – np. serwer, czy też łącze internetowe. W przypadku KAAFM zdecydowano, że platforma e-learningowa będzie rozwiązaniem komercyjnym, dopasowanym przez producenta do potrzeb uczelni. Widok platformy po zalogowaniu przez nauczyciela i studenta widoczne są odpowiednio na rysunku 2 oraz rysunku 3.



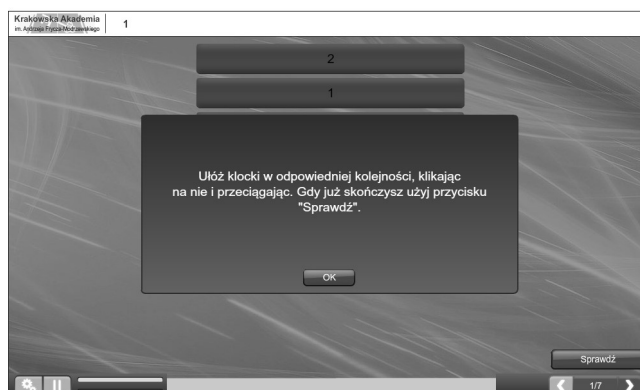
Rys. 2. Widok platformy po zalogowaniu na konto nauczyciela



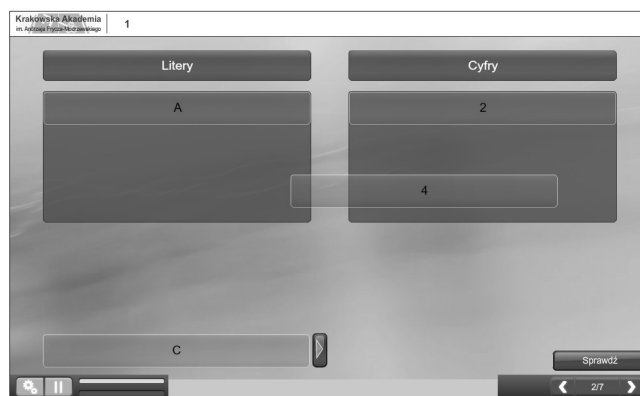
Rys. 3. Widok platformy po zalogowaniu na konto studenta

Platforma posiada wbudowany generator kursów e-learningowych. Pozwala to nauczycielom akademickim na samodzielne tworzenie kursów bogatych w elementy multimedialne, które bez problemów działają na platformie e-learningowej. Umożliwia to wzbogacanie wprowadzanego materiału dydaktycznego o elementy mające na celu sprawdzenie i ugruntowanie zdobytej wiedzy. Nauczyciel akademicki tworząc kurs ma możliwość wprowadzenia interakcji polegających m.in. na uzupełnianiu luk w tekście, łączeniu obrazków i tekstów, układaniu w odpowiedniej kolejności, przyporządkowywaniu pojawiających się elementów do właściwej kategorii, zaznaczanie właściwych elementów na ekranie. Przy tworzeniu kursu należy szczególną uwagę zwrócić na jakość umieszczanych w kursie poleceń. Wyświetlane na ekranie zadania do wykonania przez studenta powinny być czytelne, przejrzyste i zrozumiałe. W trakcie uczenia się z materiałów dydaktycznych przygotowanych w formie kursu e-learningowego student nie ma możliwości bezpośredniego dopytania nauczyciela, czy dobrze zrozumiał polecenie. Dlatego należy dołożyć wszelkich starań do projektowania poleceń w taki sposób, aby osoba czytająca tekst na ekranie nie miała najmniejszych wątpliwości co do tego jak dane zadanie wykonać. W generatorze kursów zintegrowanym z platformą e-learningową KAAFM do każdej interakcji

zostały zaplanowane domyślne polecenia. Niemniej jednak nauczyciel zawsze może wprowadzić tutaj modyfikacje dostosowując treść polecenia do indywidualnych potrzeb. Przykłady interakcji wykorzystywanych do utrwalania wiedzy zdobywanej w czasie kursów pokazane są odpowiednio: na rysunku 4 – interakcja „kolejność”, na rysunku 5 – interakcja kategorie.

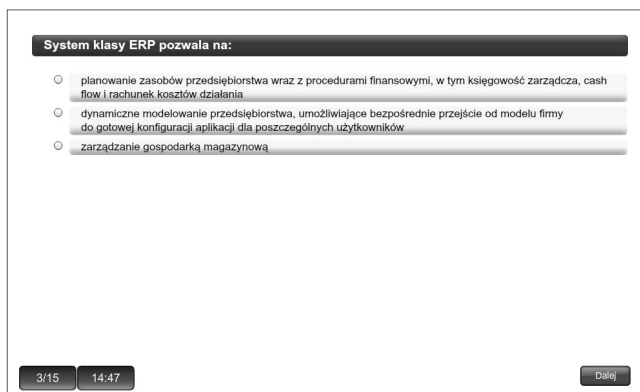


Rys. 4. Interakcja „kolejność” z instrukcją dotyczącą tego co należy wykonać na ekranie



Rys. 5. Interakcja „kategorie” – przykład działania

Nauczyciel ma również możliwość sprawdzenia wiedzy studentów poprzez zastosowanie testów końcowych, zliczających automatycznie prawidłowe odpowiedzi udzielone przez studentów. Przykład testu sprawdzającego pokazany jest na rysunku 6.



Rys. 6. Widok przykładowego testu sprawdzającego wiedzę

Podczas testu końcowego wyświetlana jest liczba pytań, numer pytania, na które student właśnie udziela odpowiedzi, czas pozostały do zakończenia testu – jeżeli test

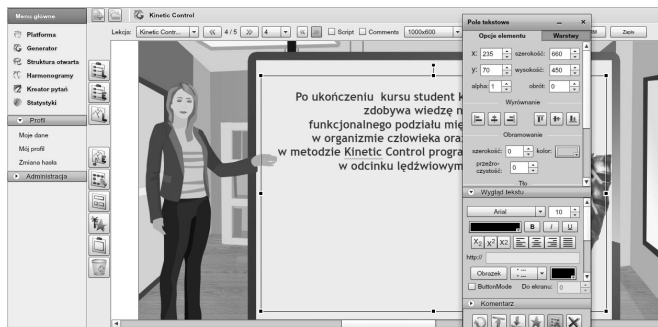
posiada ograniczenia czasowe ustawione przez nauczyciela. W ramach testu końcowego możliwe jest zadawanie pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, jak również zastosowanie tych samych interakcji, które są dostępne w ramach projektowania kursu, z tą jednak różnicą, że w teście końcowym każdej interakcji należy przyporządkować określoną liczbę punktów zależną od stopnia trudności. W teście końcowym student nie ma również możliwości sprawdzenia poprawności wykonania interakcji. Student może sprawdzić poprawność wykonywanych przez siebie interakcji jedynie w trakcie przechodzenia kursu (rys.4).

Po zakończeniu testu wyświetlany jest wynik i zależnie od woli prowadzącego również lista zawierająca wykaz odpowiedzi zaznaczonych przez studenta i odpowiedzi prawidłowych. Lista ta pozwala studentowi na sprawdzenie gdzie dokładnie popełnił błąd podczas udzielania odpowiedzi.

Na etapie projektowania kursu możliwe jest także ustawienie kolejności udostępniania materiałów i uzależnienie możliwości przejścia do kolejnej lekcji od tego, czy wcześniejsza lekcja została przez studenta odtworzona.

2.3. Dobór treści kształcenia

Kolejny ze wspomnianych wyżej obszarów to odpowiedni dobór treści kształcenia. Materiały udostępniane studentom mogą być przygotowane w różnej formie, np. tekst, animacje, podcasty, screencasty, gry edukacyjne. W przypadku platformy e-learningowej KAAFM nauczyciele akademicy mają intuicyjne narzędzie zintegrowane z platformą. Na rysunku 7 pokazany został widok generatora w trakcie tworzenia jednego z kursów. Po lewej stronie widoczny jest awatar, który w trakcie kursu się porusza. Jednocześnie odtwarzany jest plik dźwiękowy z nagraniem tekstem co sprawia wrażenie, iż przez cały kurs nauczyciel przeprowadza osobę uczącą się. W trakcie trwania kursu tekst mówiony wyświetlany jest również na dole ekranu dla osób niesłyszących lub odtwarzających kurs bez dźwięku. Wybór sposobu, w jaki przygotowane zostaną materiały edukacyjne zawsze powinien służyć realizacji założonych efektów kształcenia.



Rys. 7. Widok kursu w generatorze kursów e-learningowych

2.4. Społeczność akademicka

Ostatnim i najistotniejszym z wymienionych czynników jest społeczność akademicka. To czy kształcenie na odległość będzie mogło być realizowane w którejkolwiek uczelni zależy przede wszystkim od użytkowników. Duże znaczenie w motywowaniu studentów do pracy zdalnej mają sami nauczyciele. To od nauczycieli akademickich zależy jakość przygotowanych materiałów dydaktycznych, od nich również zależy motywowanie studentów do kontaktów

i pracy w grupach na platformie e-learningowej i pozytywne nastawienie studentów do dalszego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. KRAJOWE RAMY KWALIFIKACJI W ODNIESIENIU DO KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego określają efekty kształcenia, czyli jakie kwalifikacje uzyskuje student w czasie studiów.

Z kolei nauczyciele akademicy, oprócz oczywistego rozwoju w zakresie dyscypliny naukowej, w obszarze której się poruszają, powinni rozwijać kompetencje w zakresie organizowania i prowadzenia procesu dydaktycznego. Kompetencje te powinny być rozwijane ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych metod i technik kształcenia, w tym również z wykorzystaniem technologii informatycznej [5], np. platformy e-learningowej. Zadaniem nauczyciela jest zaprojektowanie kursów w sposób umożliwiający studentowi bycie aktywnym uczestnikiem procesu dydaktycznego. W dalszej perspektywie pozwoli to studentowi na wyrobienie nawyku poszukiwania nowych źródeł informacji, wiedzy i doświadczeń, a więc nabycie kompetencji społecznej związanej z potrzebą stałego doskonalenia się. Kształcenie na odległość wspomaga także rozwój kompetencji społecznych w zakresie organizacji pracy grupowej, podziału ról w grupie, wyborze lidera. Ponadto pozwala dostrzec własne ograniczenia, potrzebę szukania dróg rozwoju i w razie konieczności korzystania z pomocy osób o większej wiedzy i doświadczeniu. Zdobywanie wiedzy z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wpływa również korzystnie na samodzielność w podejmowaniu decyzji, działań, zdobywanie i analizowanie informacji, wewnętrzną motywację i organizację pracy [1].

4. ZAJĘCIA NA PLATFORMIE E-LEARNINGOWEJ W OPINII STUDENTÓW

Istotne w kształceniu na odległość jest zapewnienie jakości kształcenia. Zastosowanie metod i technik kształcenia na odległość w taki sposób, iż zajęcia prowadzone zdalnie zastępują część zajęć prowadzonych tradycyjnie, nie powinno wpływać niekorzystnie na jakość kształcenia. Wręcz przeciwnie, możliwość zastosowania metod i technik kształcenia na odległość powinno tę jakość podnosić. Jednak to, co jest najważniejsze to opinie studentów. Badanie polegające na ocenie kształcenia przez studentów jest bardzo ważnym elementem umożliwiającym doskonalenie programów nauczania [6]. W związku z tym przeprowadzana jest ewaluacja zajęć prowadzonych na platformie e-learningowej.

Pierwsza ankieta ewaluacyjna dotycząca działania platformy e-learningowej przeprowadzona została w 2012 roku (czerwiec-wrzesień). W ankiecie wzięło udział trzystu studentów. Rok akademicki 2011/2012 był rokiem testowym dla wdrażanej platformy e-learningowej. Prowadzona ankieta dotyczyła zatem opinii o działaniu platformy, tego w jaki sposób postrzegane jest kształcenie na odległość i czy wsparcie w tym okresie udzielane użytkownikom ze strony Centrum e-Learningu było dla użytkowników satysfakcjonujące. Studenci mogli odpowiedzieć na osiem kluczowych w tym okresie pytań. W każdym z pytań studenci byli poproszeni o ocenę, w jakim stopniu zgadzają

się z proponowanymi stwierdzeniami. Każde z pytań było oceniane w siedmiostopniowej skali, gdzie jeden oznaczało, iż student zupełnie się nie zgadza, a siedem oznaczało, że zgadza się całkowicie.

W roku 2015 ankieta składa się już z czterdziestu pięciu pytań podzielonych na pięć obszarów. Zmianie uległa również skala oceny, z siedmiostopniowej na pięciostopniową, gdzie jeden podobnie jak poprzednio oznacza najniższą ocenę, a pięć tym razem najwyższą. W 2015 roku w ankiecie wzięło udział pięćuset studentów. W dalszej części przedstawione zostaną poszczególne obszary prowadzonej ankiety.

4.1. Obszar obsługi platformy

Pierwszy z badanych w 2015 roku obszarów dotyczy obsługi platformy. Pozwala na uzyskanie od użytkowników informacji, o tym, czy sposób działania platformy jest zgodny z ich oczekiwaniami. Z uwagi na liczną grupę studentów zagranicznych, w tym m.in. odbywających zajęcia w ramach programu Erasmus czy innych projektów służących umiędzynarodowieniu uczelni, ankietowani zostali poproszeni o określenie preferencji językowych na platformie. Obecnie platforma działa w trzech językach: polskim, angielskim i rosyjskim, ale możliwy jest dalszy rozwój w tym zakresie, zależnie od potrzeb studentów. W kolejnych pytaniach studenci proszeni są o ocenę zagadnień czysto technicznych. W związku z tym mogą ocenić sposób logowania się do platformy, nawigację na platformie, sposób zapisywania się konkretnych grup dydaktycznych. Ocenie poddane są również elementy platformy związane z komunikacją między nauczycielami i studentami. Stąd też pytania dotyczące ogólnej oceny sposobów komunikowania się na platformie i oceny poszczególnych jej elementów czyli czatu i forum, które również są możliwe do uruchomienia w każdej grupie dydaktycznej. Ankietowani proszeni są również o opinię na temat korzystania z wideokonferencji i możliwości korzystania z platformy na urządzeniach mobilnych. W ramach tego obszaru studenci proszeni są także o określenie tego, co sprawia im największą trudność podczas korzystania z platformy.

Ta część ankiety umożliwia otrzymanie informacji na temat działania i obsługi samej platformy e-learningowej. Pozwoli to na wprowadzenie ulepszeń w obszarach sprawiających trudności studentom, tak by w efekcie usunąć wszelkie bariery technologiczne, jakie mogą stać na drodze do skutecznego prowadzenia kształcenia na odległość w uczelni.

4.2. Obszar działania platformy

Drugi obszar zawiera pytania pozwalające ocenić działanie platformy. W tej części znajdują się pytania dotyczące prawidłowego otwierania się kursów, prawidłowego zaliczenia kursu na platformie. W tej części student może również wypowiedzieć się na temat opisu kursu – czy był on satysfakcjonujący, a także mógł opisać z jakimi problemami spotkał się podczas otwierania i przeglądania kursów przygotowywanych przez nauczycieli. Na platformie e-learningowej nauczyciele mogą również umieszczać zadania dla studentów. Po wykonaniu zadania student ma obowiązek załączyć odpowiedź i przedstawić ją prowadzącemu do oceny. W związku z tym w tej części student może się wypowiedzieć na temat obsługi zadań na platformie. Ankietowani byli również pytani o działanie

załączników, czyli materiałów do pobrania przez studentów w formie plików przygotowanych przez prowadzących.

W tej części uzyskiwane są informacje na temat działania poszczególnych elementów służących procesowi dydaktycznemu. Ocenie poddane jest działanie kursów przygotowywanych w generatorze kursów bezpośrednio przez osoby prowadzące zajęcia, jak również zadań i załączników przez nich udostępnianych. Studenci wypowiadają się również na temat sposobów funkcjonowania komunikacji na platformie. Zdobyte w ten sposób informacje pozwalają na zapobieganie w przyszłości nieoczekiwanym błędom jakie mogą się zdarzyć podczas korzystania z wymienionych tutaj elementów, zarówno po stronie systemu, nauczycieli, jak i samych studentów.

4.3. Obszar metodyki tworzenia i prowadzenia zajęć na platformie

Trzeci obszar pozwala ocenić metodykę tworzenia i prowadzenia zajęć na platformie e-learningowej. W tej części studenci proszeni są o opinię na temat tego, czy informacje zawarte w kursie były przedstawione w sposób interesujący, jak również czy sposób przedstawienia zagadnień w kursie pozwolił na zrozumienie tematu. Ocenie podlega także sposób podziału materiału na fragmenty umożliwiające łatwiejsze przyswajanie wiedzy. W tej części studenci oceniają również kursy od strony graficznej. Ankietowani proszeni są o wyrażenie opinii na temat tego, czy elementy graficzne mogą wpływać korzystnie na atrakcyjność kursu, jaki wpływ mają interakcje, elementy graficzne i multimedialne użyte w kursie na przyswajanie wiedzy. Studenci zostali także poproszeni o określenie, który z elementów: filmy, dźwięki, animacje, historyjki obrazkowe, interakcje w największym stopniu wpływają na atrakcyjność kursów e-learningowych.

W wyniku przeprowadzonej ankiety udało się uzyskać opinie studentów na temat poszczególnych elementów kursów e-learningowych. Uzyskane opinie zostaną wykorzystane podczas tworzenia nowych i uzupełniania dotychczas prowadzonych kursów.

4.4. System wsparcia użytkowników platformy e-learningowej

Czwarty obszar prowadzonego badania ankietowego umożliwia ocenę systemu wsparcia użytkowników platformy e-learningowej. Studenci w tej części ankiety odpowiadają na pytania dotyczące tego, jaki sposób komunikacji z Centrum e-Learningu jest dla nich najlepszy. Oceniają również pomoc uzyskaną poprzez każdą z wymienionych w ankiecie form wsparcia, czyli: kontakt bezpośredni w siedzibie Centrum e-Learningu, pomoc drogą e-mailową, informacje na stronie internetowej i tablicy informacyjnej.

W tej części możliwe jest określenie, w jakim stopniu pomoc oferowana użytkownikom przez osoby pracujące w Centrum e-Learningu jest dla nich satysfakcjonująca, która forma kontaktu jest dla studentów najodpowiedniejsza i w efekcie, który kanał komunikacji z użytkownikami należy rozwijać.

4.5. Opinie studentów o kształceniu na odległość

Piąty obszar dotyczy opinii studentów na temat samego kształcenia na odległość. W tej części studenci wypowiadają się na temat tego, czy zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uważają za wygodną i efektywną formę kształcenia. Określają również,

czy chcieliby mieć w trakcie studiów więcej zajęć w formie kształcenia na odległość.

Na zakończenie studenci mają również możliwość wpisania własnych sugestii jakie chcieliby przekazać zespołowi zajmującemu się kształceniem na odległość.

Tak rozbudowana ankieta pozwala na uzyskanie pełnej opinii studentów na temat tego, który z obszarów jest przez nich postrzegany dobrze, a w którym należy wprowadzić zmiany pozwalającą na jego udoskonalenie. W efekcie pozwala to na uzyskanie pełnej diagnozy na temat obecnego stanu kształcenia na odległość w ramach prowadzonych zajęć, określenie obszarów, w których należy wprowadzić zmiany i wytyczenie kierunków dalszego rozwoju.

4.6. Porównanie wyników badania ankietowego z 2012 i 2015 roku

Porównanie wyników ankiety z 2012 roku [1] i z ankiety prowadzonej na przełomie stycznia i lutego 2015 roku pozwala także na sprawdzenie, czy realizacja założonej strategii rozwoju kształcenia na odległość w uczelni przynosi zamierzone efekty.

Założenia dotyczące ankiety przeprowadzonej wśród studentów:

- ankieta jest anonimowa,
- proces ankietowania przeprowadzony jest za pośrednictwem Internetu,
- wypełnienie ankiety zostali poproszeni studenci, którzy mają aktywne konto na Platformie e-Learningowej KA.

Analizie porównawczej poddane zostały następujące pytania zawarte w obu ankietach:

Pytanie 1: Czy treści zamieszczone na ekranach były dla Ciebie zrozumiałe

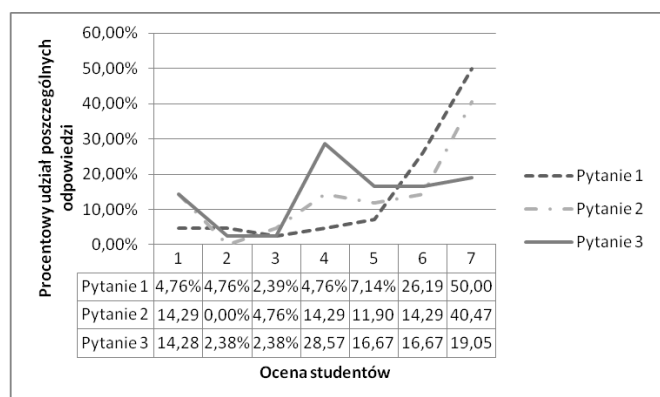
Pytanie 2: Czy zajęcia e-learningowe są bardzo wygodną formą uczenia się?

Pytanie 3: Czy zajęcia e-learningowe są bardzo efektywną formą uczenia się?

Pytanie 4: Czy korzystałeś z pomocy Centrum e-Learningu

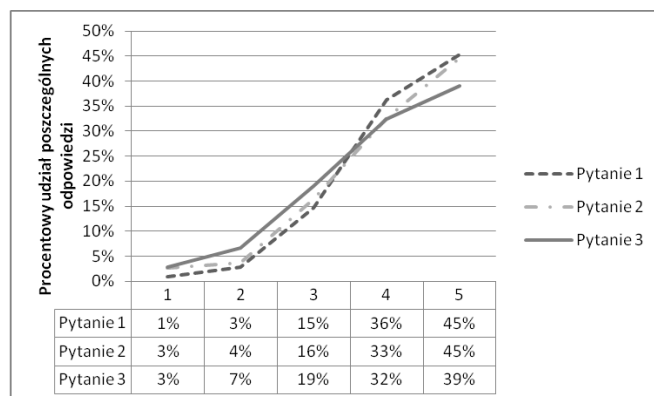
Pytanie 5: Czy pomoc uzyskana w Centrum e-Learningu była dla Ciebie satysfakcjonująca.

Odpowiedzi studentów na pierwsze trzy pytania zadane w trakcie ewaluacji prowadzonej od czerwca do września 2012 roku pokazane zostały na rysunku 8.



Rys. 8. Odpowiedzi studentów udzielone w 2012 roku na pierwsze trzy pytania zamieszczone w ankiecie

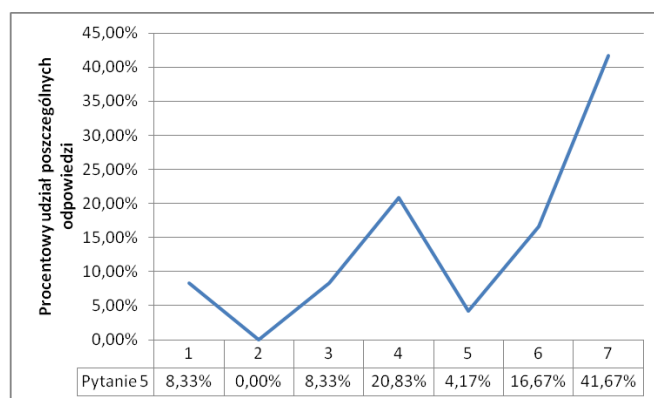
Podczas ewaluacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na przełomie stycznia i lutego 2015 roku odpowiedzi studentów na pierwsze trzy pytania dotyczące kształcenia na odległość kształtowały się w sposób pokazany na rysunku 9.



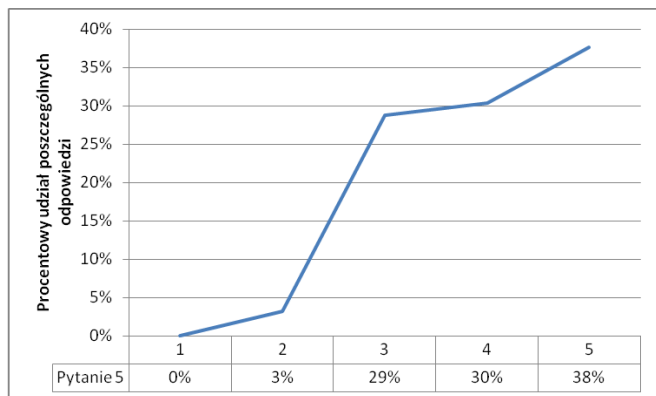
Rys. 9. Odpowiedzi studentów udzielone w 2015 roku na pierwsze trzy pytania zamieszczone w ankiecie

Jak widać na rysunku 8 i rysunku 9 większość osób – 50% w 2012 roku i 45% w 2015 roku - odpowiedziała, że przedstawione w kursach treści były dla nich zrozumiałe. Udzielone odpowiedzi w obydwu badaniach ankietowych przedstawiają się podobnie. Na pytanie, czy zajęcia e-learningowe są wygodną formą uczenia się, większość ankietowanych w obydwu badaniach wybrała odpowiedź oznaczającą, że bardzo się z tym zdaniem zgadzają. Znaczne różnice pojawiają się przy pytaniu trzecim dotyczącym efektywności kształcenia na odległość. Na pytanie czy zajęcia e-learningowe są efektywną formą kształcenia w 2012 roku najliczniejszą grupę ankietowanych stanowiły osoby niezdecydowane i te, które skłaniały się w stronę odpowiedzi twierdzącej. W roku 2015 większość ankietowanych uważa zdecydowanie, że kształcenie na odległość jest efektywne.

Badaniu poddana została również opinia studentów na temat wsparcia udzielanego przez Centrum e-Learningu. Rysunek 10 pokazuje wyniki uzyskane w 2012 roku, rysunek 11 - procentowe odpowiedzi studentów na to samo pytanie w 2015 roku.



Rys. 10. Odpowiedzi studentów udzielone w 2012 roku na piąte pytanie zamieszczone w ankiecie



Rys. 11. Odpowiedzi studentów udzielone w 2015 roku na piąte pytanie zamieszczone w ankiecie

Pomoc oferowana studentom w Centrum e-Learningu zarówno w 2012, jak i w 2015 roku została oceniona dobrze. Studenci są zadowoleni z uzyskiwanej pomocy. W roku 2012 z pomocy oferowanej przez Centrum e-Learningu skorzystało 57,14% ankieterów, w roku 2015 – 37,14% ankieterów. Mniejszy odsetek osób korzystających w 2015 roku z pomocy Centrum e-Learningu może być związany z faktem wprowadzenia - równolegle ze szkoleniem na platformie - szkolenia z obsługi platformy e-learningowej na zajęciach z przedmiotu Technologia informacyjna. Stąd studenci po pierwszym semestrze zajęć rzadziej mają problemy z użytkowaniem platformy, niż studenci rozpoczynający pracę na platformie e-learningowej w roku 2012.

5. WNIOSKI

Prowadzenie działań związanych z rozwojem metod i technik kształcenia na uczelni wymaga wielu zabiegów i spełnienia licznych wymagań. Należy pamiętać, że najważniejszy w kształceniu jest odbiorca- student. Przygotowywane dla niego materiały dydaktyczne w ramach

kształcenia na odległość powinny wspierać zdobywanie kwalifikacji właściwych dla danego kierunku studiów.

Wyniki uzyskane po przeprowadzeniu badań ankietowych pozwalają na stwierdzenie, że działania podejmowane w okresie pomiędzy przedstawionymi badaniami ankietowymi, zakładające rozwój metod i technik kształcenia na odległość w uczelni, przyniosły efekty m.in. w postaci zmiany sposobu myślenia o e-learningu. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem platformy zdalnego nauczania są coraz bardziej postrzegane nie tylko jako bardziej atrakcyjne od zajęć tradycyjnych z uwagi na stosowanie rozwiązań multimedialnych, ale również za efektywną formę kształcenia.

6. BIBLIOGRAFIA

1. Woźniak-Zapór M.: Uczelniany system kształcenia na odległość a KRK, w: Krajowe Ramy Kwalifikacji biurokratyczna konieczność czy szansa na poprawę jakości kształcenia w uczelniach? Red. M.Kapiszewska, KTE.sp.z o.o.-Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2013, s.121-127
2. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym z późn. zm. (Dz. U. 2005 Nr 164 poz. 1365),
3. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520
4. Rozporządzenie ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 z późn. zm.
5. Kraśniewski, A.: Jak przygotować programy kształcenia zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego?, Warszawa 2011, s. 82
6. Gullickson Arlen R.: The need for student evaluation standards, Prepared by The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation, May 2000, p.3 [online: <http://www.jcsee.org/wp-content/uploads/2009/09/SESNeed.pdf>, 28-01-2015]

DISTANCE EDUCATION IN THE UNIVERSITY. THEORY AND PRACTICE

In order to implement distance education several issues need to be considered. The most important of them are the choice of the e – learning platform, and following the requirements imposed by appropriate regulations. All the people that concern the distance learning must remember that the most important in the education are students. Prepared teaching materials for them should support to obtain qualifications relevant to a particular field of study. Classes with the use of e-learning platforms are increasingly seen not only as more attractive than traditional classes because of the use of multimedia solutions, but also for the effective form of education.

The article presents the issues related to distance education, for example the experience of Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University. The article presents the legal basis for the implementation of blended-learning at the university. Issues related to National Qualifications Framework for the functioning of distance learning are also shown. This article presents the feedback from students about classes in the form of blended learning.

Keywords: blended-learning, distance learning, e-learning in higher education, National Qualifications Framework

Badania dofinansowano ze środków przeznaczonych na działalność statutową Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego